

den civile og hertil egnede Institution, som der den Gang forelaa Forslag om, og gav den visse Beføjelser, saaledes at den Udvikling, der foregaar ogsaa paa Lønforholdets Omraade, stadig kunde imødekommes under den gældende Lov.

Det ærede Medlem troede ikke paa Misbrug overfor Lærlinge. Det ærede 11te Medlem for 6te Kreds (Laurits Knudsen) fremkom jo umiddelbart efter med nogle Eksempler fra Lønforholdets Omraade, men det er desværre saaledes, at der paa mange andre Omraader har fundet Misbrug Sted i meget høj Grad. Jeg har ikke draget det stærkt frem, for det gælder jo ikke om at rejse Strid, men om at faa et praktisk og godt Resultat ud af det Lovgivningsarbejde, som foreligger, men ellers foreligger der desværre et stort Arsenal af Materiale i Form af Eksempler paa Misbrug af Lærlinge ogsaa i anden Henseende end den lønmæssige, f. Eks. i Henseende til at sætte Lærlinge til Arbejde, som ligger ganske udenfor deres Fag, til rent Arbejdsmandsarbejde, som ogsaa i mange Tilfælde ligger over deres Kræfter og ikke er egnet for deres Alder, eller i Henseende til at bruge Lærlinge til Specialistarbejde, som jo i høj Grad opstaar under den moderne Udvikling, og oplære dem, ikke til virkelig faglige Arbejdskræfter, men til Specialister, som kan en eller anden lille Ting under Faget til Fuldkommenhed maaske, men derudover ikke kan noget.

I øvrigt maa jeg paa et enkelt Punkt have udtalt mig uklart, naar man har faaet den Opfattelse, at jeg med Hensyn til Bestyrelserne for Arbejdsanvisningskontorerne kun tænkte paa København. Det kan ligge i, at jeg nævnte som Eksempel Magistraten her, hvad der har sin Grund i, at det er der, jeg færdes og særlig har mine Erfaringer fra. Men jeg ser ikke, hvorledes den højtærede Minister ved denne lille Indrømmelse, hvis det kan kaldes en saadan, vil komme til nogen Erfaring med Hensyn til disse Bestyrelser Egnethed, for jeg synes, at det er dog en alt for lille Opgave at give dem, hvis man overhovedet vil have et Materiale frem til at bedømme, om de kan gøre en Gerning her eller ikke. Det vil sikkert udvikle sig til en rent kontormæssig Handlen og ikke have nogen Livsspire i sig, saa vidt jeg kan se.

Den højtærede Minister udtalte, at den Læretid, der var sat, paa 5 Aar var at betragte som et Maksimum, og mente, at der under denne Lovbestemmelse kunde

udvikle sig en kortere Læretid paa forskellige Omraader. Men jeg synes, Erfaringerne taler i høj Grad imod denne Betragtning. Vi har jo Erfaringerne fra 1889 og til Dato. I 1889 gennemførte Loven 5 Aar som Maksimum, og det førte næsten øjeblikkelig til, at den 5-aarige Læretid blev det almindelige alle Vegne, baade hvor der var Brug for en saa lang Læretid, og hvor der ikke var Brug for den, og denne Tingenes Tilstand er i meget høj Grad opretholdt endnu. Derfor forekommer det mig, at Loven her maatte have til Opgave at imødekomme den Udvikling, som faktisk er sket hen imod en kortere Læretid. Jeg vil mene, at et Maksimum paa 4 Aar var det højeste, man burde gaa til, maaske med en Tilføjelse om, at i visse Tilfælde kunde der gives Dispensation til et Aars længere Læretid, hvor der forelaa specielle Grunde dertil.

Jeg skal, da Hustugt er omtalt, gerne for mit Vedkommende anerkende det Fremskridt, som er sket under Folketingets Behandling af Lovforslaget ved, at Bestemmelsen om Hustugt er udtaget. Jeg mener ogsaa, som en tidligere æret Taler har bemærket, at det var en Bestemmelse i den gamle Lov, som Tiden er løbet fra, og som rettest bør udgaa. Naar den højtærede Minister imidlertid udtalte som sin Opfattelse, at de, der oftest revsede Lærningene, var ikke Mestrene, men Svendene i de paagældende Bedrifter, maa jeg protestere derimod. Jeg antager, at det er et Punkt, hvor hverken den højtærede Minister eller jeg kan føre Bevis; men jeg har dog nogen Erfaring som Lønarbejder fra forskellige Omraader, og jeg har ingen Sinde set det Tilfælde, at en Svend har revset en Lærling. Jeg vil ikke bestride, at det har kunnet finde Sted, men at det skulde være almindeligt, vil jeg absolut og bestemt protestere imod. Det tror jeg heller ikke, den højtærede Minister kan fremføre noget til Støtte for.

Jeg skal sluttelig gentage mit Haab om, at der maa komme et nyttigt og godt Resultat ud af den videre Forhandling i Udvalget, idet jeg kan tilsige mit Partis Medvirksomhed i saa Henseende.

Indenrigsministeren (Sigurd Berg): Til det ærede Medlems Bemærkning angaaende Hustugten skal jeg kun sige, at vi kan maaske mødes i den Anskuelse, at det i det hele taget ikke just har været almindeligt at udøve Hustugt.

I øvrigt har jeg bedt om Ordet for at gøre den korte Bemærkning, at jeg ikke